

2017-06-19

Dnr 500-4075-2017

Miljöenheten
Magnus Eriksson
Direkt 010-2250280
Magnus.eriksson@lansstyrelsen.se

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm
m.registrator@regeringskansliet.se
annika.lofgren@regeringskansliet.se

Yttrande över utredningen Cirkulär ekonomi (Kommittédirektiv 2016:3, SOU 2017:22)

M2017/00779/Ke

Länsstyrelsen i Dalarnas län (fortsättningsvis benämnd Länsstyrelsen eller Länsstyrelsen Dalarna) har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på rubricerad remiss, vilka lämnas här.

Då Länsstyrelsen Dalarna i remissmissivet står först av de länsstyrelser som fått remissen, har enligt införd rutin övriga län som inte fått remissen getts möjlighet att skicka kommentarer till Länsstyrelsen Dalarna. Synpunkter har då inkommit från Länsstyrelsen i Gävleborgs län och dessa återges i sin helhet i detta yttrande. Därtill har Länsstyrelsen i Stockholms, Blekinge och Jämtlands län meddelat att de avstår från att yttra sig eller inte har några synpunkter. Länsstyrelsen Dalarna har också tagit del av remissvar från övriga fyra länsstyrelser som fått denna remiss.

Sammanfattning

Länsstyrelsen Dalarnas synpunkter i sammanfattning:

- Länsstyrelserna är också en part att räkna med i arbetet för en cirkulär ekonomi, vilket utredningen inte synliggör.
- Länsstyrelsen välkomnar utredningens omfattande kunskapssammanställning och omvärldsorientering.
- Länsstyrelsen finner de övergripande förslagen om fortsatt samverkan och skatteväxling bra. Länsstyrelserna bör vara en part i en sådan samverkan och den föreslagna delegationen bör inbegripa hur arbete kan bedrivas regionalt och lokalt. Arbetet med cirkulär ekonomi bör kopplas till såväl näringspolitiken som Agenda 2030 och miljömålssystemet.
- Länsstyrelsen bedömer, utifrån den kunskap myndigheten har, att samtliga sex konkreta styrmedelsförslag i utredningen är lovvärda och bör införas. De förslag som främst berör länsstyrelserna är avfallsförebyggande

och bilpooler och dessa bedöms ha goda förutsättningar att bidra till cirkularitet och miljömål.

- Länsstyrelsen konstaterar också att antalet styrmedelsförslag i utredningen sammantaget är ganska få. Utredningen hade med fördel kunnat lämna fler förslag och även förslag mer riktade till produktionsledet.

Synpunkter på utredningen och dess förslag

Länsstyrelserna också en part att räkna med

Länsstyrelsen Dalarna noterar att länsstyrelserna som möjlig part i processer och insatser för cirkulär ekonomi på regional och lokal nivå inte nämns i utredningen.

Länsstyrelserna har flera uppdrag där det är lämpligt att ta upp cirkulär ekonomi, vilket redan sker på flera länsstyrelser. Här ingår uppdrag kring miljömål, energi och klimat, miljötillsyn, regional tillväxt och landsbygdsutveckling. På sistone har länsstyrelserna på flera håll också blivit en regional part i arbetet med hållbar konsumtion. Länsstyrelserna har många kontakter med företag och kommuner och har ofta rollen att samla aktörer och stimulera samverkan. Länsstyrelsen har en central uppgift att föra ut nationella mål och fungerar ofta som regional förmedlare av nationella myndigheters uppdrag.

Länsstyrelserna är således en viktig offentlig part att räkna med i det fortsatta arbetet för en cirkulär ekonomi regionalt och lokalt.

Utredningen del I

Utredningens del I utgörs av en omfattande kunskapssammanställning och omvärldsorientering och utmynnar i övergripande förslag om behovet av fortsatt samverkan genom att inrätta en delegation för cirkulär ekonomi samt behovet av en skatteväxling för att stimulera till ökad cirkulär ekonomi.

Länsstyrelsen finner det bra att utredningen ägnat så mycket kraft åt att ge en samlad bild av området (kap. 3-8) och finner också de två övergripande förslagen om fortsatt samverkan (kap. 9) och skatteväxling (kap. 10) bra. Länsstyrelserna bör kunna vara en part i en sådan samverkan som föreslås. Angående förslaget till en delegation (avsnitt 9.2) är det viktigt att

det i deras arbete ingår att se hur arbetet för cirkulär ekonomi kan bedrivas på den regionala och lokala nivån.

Utredningen anger (inledningen kap. 9): "Samverkan bör utformas som en del av näringspolitiken och det svenska genomförandet av FN:s Agenda 2030. Det kräver väl förankrade och ambitiösa mål, synligt ledarskap på högsta nivå och en samlad struktur för alla pågående och kommande initiativ." Länsstyrelsen instämmer i detta. Dessutom menar Länsstyrelsen att samverkan och arbetet för en cirkulär ekonomi bör kopplas till miljömålssystemet och samarbetet kring detta.

Utredningens del II

Utredningens del II innehåller konkreta förslag om styrmedel inom sex områden, med fokus på styrmedel för att öka användningen, eller nyttjandegraden, och återanvändningen av konsumentprodukter.

Länsstyrelsen bedömer, utifrån den kunskap myndigheten har, att samtliga dessa styrmedelsförslag är lovvärda och bör införas. Förslagen om avfallsförebyggande (kap. 16-17) och bilpooler (kap. 14) är de som främst berör länsstyrelsernas verksamhet. Länsstyrelsen bedömer att dessa har goda förutsättningar att bidra till cirkularitet och miljömål.

Länsstyrelsen Dalarna medverkar aktivt i den regionala samverkan som sker i Dalarnas kommunala avfallsplanering, där en ny omgång avfallsplaner nu utarbetas. Frågan om avfallsförebyggande åtgärder har denna omgång blivit en huvudfråga och kommunerna efterfrågar bättre möjligheter att kunna arbeta mer med avfallsförebyggande. Utredningens förslag att stärka kraven för detta i lagstiftningen för kommunal avfallsplanering och möjligheter att finansiera avfallsförebyggande insatser genom taxan är då välkomna.

Länsstyrelserna har liksom flertalet andra statliga myndigheter ett miljöledningsuppdrag. Att stärka avfallsförebyggande ambitioner där, enligt utredningens förslag, kan vara ändamålsenligt, i synnerhet för myndigheter med stor indirekt miljöpåverkande verksamhet.

Länsstyrelsen Dalarna medverkar för länsstyrelsernas räkning i Miljömålsrådets åtgärd Hållbart företagande där Tillväxtverket är drivansvarig myndighet. Denna åtgärd handlar om att verka för cirkulära affärsmodeller. Stimulans av sådana affärsmodeller är ett exempel på område som hade kunnat ingå i utredningen, om utredningen lagt fler förslag och förslag mer riktade till produktionsledet.

Länsstyrelsen i Gävleborgs läns synpunkter

En övergång från en linjär ekonomi till en cirkulär förståelse för hur produktion och konsumtion av varor och tjänster påverkar vår miljö och våra ekosystem är nödvändigt för att nå våra 16 miljökvalitetsmål liksom de globala hållbarhetsmålen (Agenda 2030).

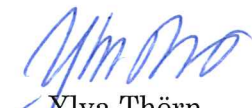
Vi ser därför särskilt positivt på inrättandet av en delegation för cirkulär ekonomi med stort politiskt mandat.

De åtgärder som nämns i utredningen berör främst tillgängligheten till bilpooler, skattereduktion för hyr-, begagnat- och reparationstjänster, förebyggande av avfall, rätten att reklamera undermåliga produkter samt stärkt förtroendet och öka rättssäkerheten inom begagnathandel och delning. Generellt ser vi positivt på skärpt lagstiftning inom nämnda områden, särskilt inom avfallsminimering för *alla* sektorer i samhället, liksom för en energieffektiv och fossilfri transportsektor.

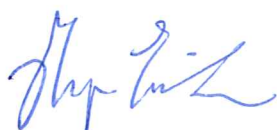
Förslagen i utredningen fokuserar på åtgärder för konsumenterna, men för att en cirkulär ekonomi ska bli verklighet är ett ökat producentansvar ett måste. Vi skulle därför gärna se att en eventuell delegation fokuserar på åtgärder för producenter i samma utsträckning som den utformar styrmedel för konsumenter. Tillverkningsindustri och byggsektorn är exempel på nyckelaktörer som behöver ytterligare incitament att minimera och förebygga avfall. Vikten av detta kan inte nog betonas för att vi ska nå våra miljömål, liksom för att uppnå de sociala och hälsomässiga dimensionerna av de globala hållbarhetsmålen (Agenda 2030) som regeringen har åtagit sig att implementera.

Beredning

Detta yttrande har beslutats av landshövding Ylva Thörn med miljömålssamordnare Magnus Eriksson som föredragande. Vid den slutgiltiga handläggningen har även miljöenhetens chef Anna Carlsson och energi- och klimatstrateg Maria Saxe deltagit.

Ylva Thörn
Landshövding

Magnus Eriksson
Miljömålssamordnare

